

קורס מס. 290.1902 : אפידמיולוגיה
תכנית ההשלמה לתואר ב"א בסייעוד בנצרת
תשע"א 2010/2011
שנה א'

מרצה: ד"ר גליה שמי

דוא"ל: galiasy@research.haifa.ac.il, 052-3756364, 04-6598330

מועד הקורס: יום ג' 10.15-11.45

מטרת העל של הקורס

להקנות רקע בסיסי בעקרונות האפידמיולוגיה ויישומה בקהילה. להקנות כלים בסיסיים בתכנון והבנת מחקר אפידמיולוגי, באמצעות ניתוח נתונים, הכרת מאגרי מידע נפוצים, מדדי בריאות נבחרים וביטויים בישראל.

מטרות ביניים

- הבנת חשיבות האפידמיולוגיה ברפואה ובקידום בריאות
- הכרת דפוסי תחלואה ותמותה, זיהוי גורמים להתפתחות מחלות
- הבנת השימוש בסינון וסיקור
- הבנת משמעות הרפואה מונעת
- הפנמת שימוש בכלים אפידמיולוגיים כבסיס להתערבות בקהילה

תוכנית השיעורים

שבוע	תאריך	נושא
1.	19.10.10	מבוא, הגדרות, יישומי האפידמיולוגיה, המשולש האפידמיולוגי
2.	26.10.10	מהלך טבעי של מחלה ורמות המנע. תוקף ומהימנות.
3.	2.11.10	מבחני סינון-רגישות, סגוליות, ניבוי חיובי ושלילי
4.	9.11.10	המשך סינון, מקורות מידע וחקירה אפידמיולוגית
5.	16.11.10	מדדי בריאות: תחלואה - שיעור גולמי, סגולי, היארעות והמצאות
6.	23.11.10	מדדי תמותה: שיעור גולמי, וסגולי, מדדי תמותת תינוקות
7.	30.11.10	אפידמיולוגיה אנליטית - המחקר האפידמיולוגי: תיאור מקרה ומקרים, מחקר אקולוגי ומחקר חתך. מדדי קשר מתאימים
8.	7.12.10	אפידמיולוגיה אנליטית - מחקרי תצפית, מחקרי אורך, רטרוספקטיבי (מקרה ביקורת) פרוספקטיבי, רטרו פרוספקטיבי, ניסוי ומדדי קשר מתאימים למחקרי אורך
9.	14.12.10	תרגול בכתה תרגיל 1
10.	21.12.10	סיבתיות
11.	28.12.10	תרגול בכתה תרגיל 2
12.	4.1.11	תקנון (ישיר ועקיף)
13.	11.1.11	השלמות וחזרה לבחינה

- 2 -

מבנה, מתודולוגיה ודרישות הקורס

- הקורס יועבר בהרצאות פרונטאליות, בשני שיעורים ייערך **תרגול בכתה**
- במהלך הקורס יינתנו תרגילי חזרה לבית בקובץ התרגילים באתר הקורס
- קריאה בבית כדרישת קדם לשיעורים בכתה וכהכנה לתרגילים ולמבחן (תדפיסים בספריה ובקישור לאתר)
- נוכחות חובה **בקורס ובעיקר בתרגילים!** (היעדרות מעל 20% מהשיעורים לא תאפשר השתתפות בבחינה).
- **הציון מורכב מ:**

קריאת ספרות והשתתפות פעילה	
תרגילי בית	30%
מבחן גמר	70%

- **ציון עובר: 60. יש להשיג ציון זה בכל אחד מהחלקים המרכיבים את הציון.**

מקורות

קריאה כהרחבה לשיעורים

גרין, מ. (2000). מדריך לאפידמיולוגיה כללית - רפואה מונעת. תל-אביב: אוניברסיטת תל-אביב, הוצאת דיונון, עמ' 6-11, 14-23, 27-31, 37, 51-57, 61-65, 75-78, 82-87, 93-105, 136-148.

מודן, ב. (1998). אפידמיולוגיה. תל-אביב: אוניברסיטת תל-אביב, הוצאת פפירוס. פרקים: א'-ד', ח', ט, י"ד.

קריאת חובה כהכנה לתרגילי הכיתה ולמבחן

Boursi, B., Gur, H., Mashich, Y., Miler, U., Gur, E., Inbar, R., . . . Arber. N. (2010). First report of screening an asymptomatic population for cancer: the yield of an integrated cancer prevention center. *Israel Medical Association Journal (IMAJ)*, 12, 21-25.

Rennert, G., & Peterburg, Y. (2001). Prevalence of selected chronic diseases in Israel. *Israel Medical Association Journal (IMAJ)*, 3, 404-408.

Shema, L., Ore, L., Ben-Shachar, M., Haj, M., & Linn, S. (2007). The association between breastfeeding and breast cancer occurrence among Israeli Jewish women: a case control study. *Journal of Cancer Research Clinical Oncology*, 133, 539-546.

Tarabeia, I., Amitai, Y., Green, M., Halpern, G.J., Blau, S., Ifrah, A., . . . Jabar, L. (2004). Difference in infant mortality rates between Jews and Arabs in Israel 1975-2000, *Israel Medical Association Journal (IMAJ)*, 6, 403-407.

קריאת רשות

Abramson, J. H., & Abramson, Z. H (1999). *Survey methods in community medicine*. Singapore: Churchill Livingstone.

Greenberg, R. S., Daniels, S. R., Flanders, W. D., Eley, J. W., & Boring, J. R. (2000). *Medical Epidemiology* (3rd ed.). New York, NY: Lang/McGraw Hill.